

Kritika

O odnosih v ritmu sambe

Ana Perne

Andrew Bovell:
Samba lantana.
Režija Barbara
Hieng Samobor.
Mestno gledališče
ljubljansko.

Zadnjo premiero v sezoni, ki jo je **Barbara Hieng Samobor** tematsko spletla okoli širokega pojma ljubezni, na katero je sicer pogledala z nekoliko zoženega zornega kota dvojice zvestoba in nezvestoba, umetniška vodja Mestnega gledališča ljubljanskega predstavlja v lastni režiji kot slovensko prizvedbo uspešne igre avstralskega dramatika Andrewa Bovella. Speaking in Tongues, za katero je leto po nastanku, torej leta 1997, avtor prejel nagrado Avstralskega združenja piscev, je v slovenskem prevodu **Alenke Klabus Vesel** uprizorjena pod spremenjenim naslovom Samba lantana. A težka prevedljivost izvorne besedne zveze – s pomenom govornega jezika in z označitvijo nerazločne artikulacije neobstoječega jezika – ne vodi do povsem izvirne naslovne rešitve, saj se izbira novega naslova delno opre na tistega, pod katerim je bila leta 2001 predstavljena filmska različica igre v avtorjevem scenariju (Lantana), delno pa na – tako v igri kot v filmu – prisotno plesanje v latino ritmih.

Samba tokratno uprizoritev (z glasbo **Draga Ivanuše**) preplete in v posameznih stanjih zaznamuje od njenih začetnih pa vse do zaključnih taktov; od uvoda, ko se kot v nekakšni plesni šoli seznanimo z dvema paroma, ki se – v nasprotju z že takojšnjo zamenjavo partnerjev v sami drami – v skoku čez plot (naključno) križata šele v naslednjem prizoru, pa do zaključka, ko se četverica likov, ki od prvotnega kvarteta ohranja le še enega predstavnika, v ritmih sambe zaziblje posamično. Igra, ki nas sooči z nekaj odnosi med ženskami in moškimi, z nerazločnimi trki njihovih individualnih jezikov, se ljubezenskega razmerja in (ne)zvestob pač ne loteva na osnovi zgolj dveh parov, temveč jima dodaja še druge osebe, še druga razmerja. Od prvega dejanja, ki je dialoško tudi v specifičnosti zrcalne situacije varanja, ko se v soprikazu replike

zblížajo do sovpadanja (uprizoritev se prekrivanju sicer izogiba), se igra v drugem dejanju precej zaplete, ko preide k izmenjavanju replik različnih oseb, ki ostajajo zaradi molkov tistih, na katere so načeloma naslovljene, monološke. Tretje dejanje, ki poveže še nekatere drobce zgodbe, a je v celoti nikakor ne sklene pojasnjevalno, pa je ponovno bolj dialoško, čeprav ohranja določene elemente monoloških izrekov.

Kompleksno dramsko strukturo režiserka (z dramaturginjo **Evo Mahkovic**) razdeli na dva dela. Vstop v osrčje odnosov med paroma prvotnega kvarteta zastavi z dobršno mero komičnega, mestoma celo karikiranega slikanja posamičnih srečanj; pri tem si (v scenografiji **Darjana Mihajlovića Cerarja**) daje veliko preveč opraviti z zaznamovanjem prostorskih sprememb in denimo manj s simboličnim poudarkom ženske, ki jo postavi na pečino, s figuro, katere skrivnost se razjasnjuje šele v drugem delu. Slednjega od vztrajanja na preglednosti interierov prejšnjega ostro loči že s premestitvijo v eksterier, kot jo podčrta plezanje (do snežnega vrha, ki naj, kakopak, še bolj kot gola pečina ustreza sklenitvi življenja), in s prehodom k večji nejasnosti, kot jo izdatno podkrepi uporaba megle. Tako slikovita je zunanja izraznost materiala, skozi katerega vodi uprizoritev, a veliko močnejša v ilustrativnosti kot v dosegi občutenja notranjih nemirov, tegob, razjed.

Pri vsej teži, ki je položena v pomensko oblikovanje prizorišča in gibanja po njem, segmente razprte zgodbe najizraziteje, mestoma sicer zelo potencirano posreduje četverica igralcev: **Sebastian Cavazza** predvsem kot Leon, ki svojo nezvestobo precej zlahka pospravi v omaro pozabe, **Nina Rakovec**, ki se kot njegova osebnostno močna žena vendarle ne uspe odreči želji po njem, kot Sarah pa obupano spoznava razsežnost ljubezni drugega, **Jure Henigman**, ki kot Pete ne zmore biti nezvest, kot John pa ne razrešiti razmerja drugače kot s pasivnostjo, in **Tina Potočnik**, ki ji kot Jane manjka življenjske trdnosti, kot Valerie pa tudi zmognosti spopasti se z bolezenskimi strahovi. x

Page: 24

Reach: 96000

Country: SLOVENIA

Size: 295 cm2

2 / 2

Drama Samba lantana v režiji Barbare Hieng Samobor na velikem odru
Mestnega gledališča ljubljanskega prepleta moško-ženske odnose in usode.

Fotografija: Barbara Čeferin